

Tartu linna sademevee majandamise kogemused ja visioon

Toomas Kapp, AS Tartu Veevärk
4.6.2016

Kuni 1995 polnud sademevee lahkvoolne ärajuhtimine „suurem probleem“, va valingute ajal. Kui tänavanurgal uputas, siis lihtsalt pandi restkaev

- ▶ Sademevesi osutus järjest suurenevaks probleemiks, kui:
 - Projekteerija dimensioneeris peapumplat
 - Algas reovee puhastamine (koguste juhtimine)
 - Rajati järjest kõvakatega pindu ja tänavad asfalteeriti
 - Torustiku läbilaskevõime saavutas piiri
 - Kehtestati saastetasu (ja kergitati)
 - Saastetasu asuti võtma puhastist läbi juhitud veekoguse järgi, mitte võrku pumbatud vee koguse järgi

Riia mnt raudtee viadukt, Tartu 1978

Pilk lähiajaloost

- ▶ Kuni 1996 a lõpuni kogu reovesi ja sademevesi suubus otse Emajõkke; 1/5 Tartu linnast lahkuvoolne (peamiselt Annelinn)
- ▶ Alates 1996 november puhastatakse 25% reovett
- ▶ Alates 1998 a lõpust puhastatakse 80% Tartu reoveest (valmis tunnelkollektor Kesklinna-1, peapumpla, reoveepuhasti bioloogiline osa)
- ▶ Alates 2004 algusest puhastatakse 100% Tartu reoveest (valmis tunnelkollektor Kesklinna-2, täiustati reoveepuhastit N-ärastuse osas)
- ▶ 2002 a alguses andis Tartu linn kõik sademeveetorustikud üle AS Tartu Veevärgile ja hakkas maksma tasu sademevee eest

Ühisvoolse reoveekanaliseerimise kaev valingu ajal, Turu tn, Tartu

Turu - Aida ristmik, Tartu. 2001

Aida tn, Tartu. 2001

Ringtee - Turu kury, Tartu 2001

Ringtee-Tähe ristmik, Tartu 2001

Vallikraavi - Ülikooli ristmik, Tartu 2001

Pika - Kivi tn ristmik, Tartu 2004

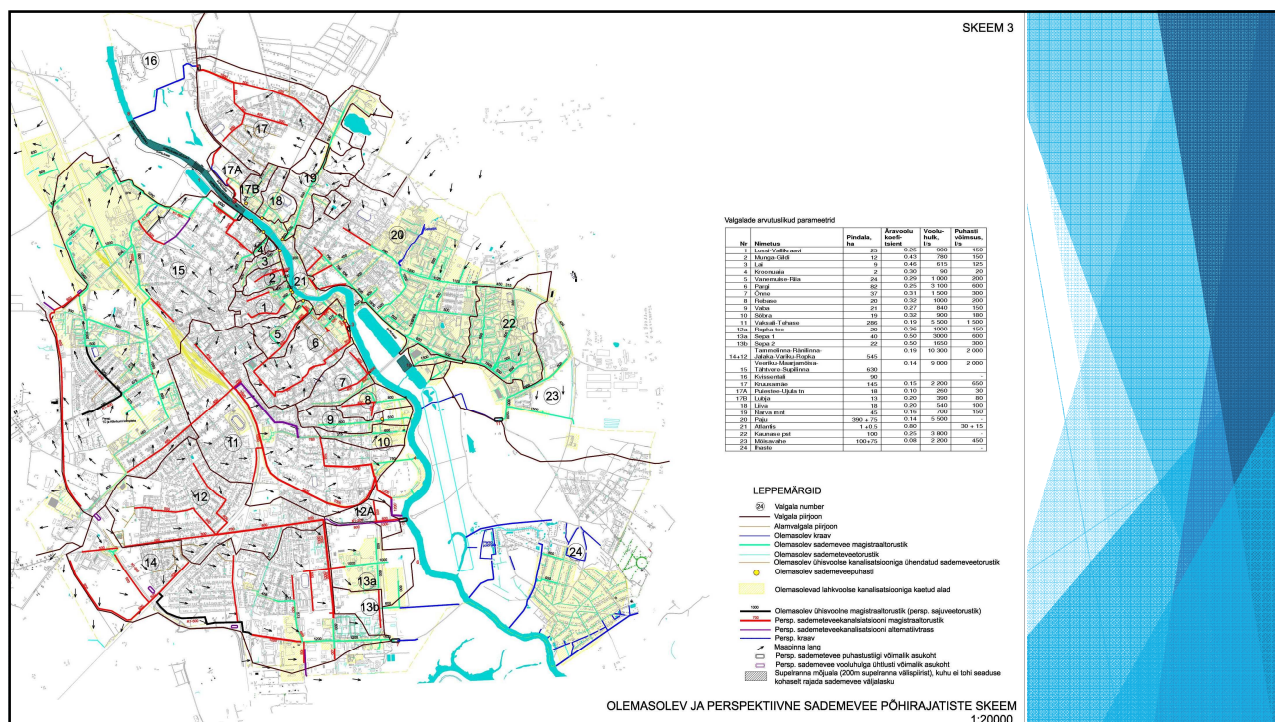

Tartu Linnavolikogu võttis **2005** a vastu uue üldplaneeringu, mille punkt 9.1.2 sätestab:

Perspektiivselt on kogu linna territooriumile kavandatud kujundada välja lahkvoolne kanalisatsioonisüsteem

2005 koostas AS Entec Tartu linna sademeveskeemi, mis määras ära valgalad ja dimensioneeris ära põhikollektorid

2006 kuni **2007** projekteeriti valgalade torusikud meetodil „20:80“; va arvatud Supilinn ja Annelinn

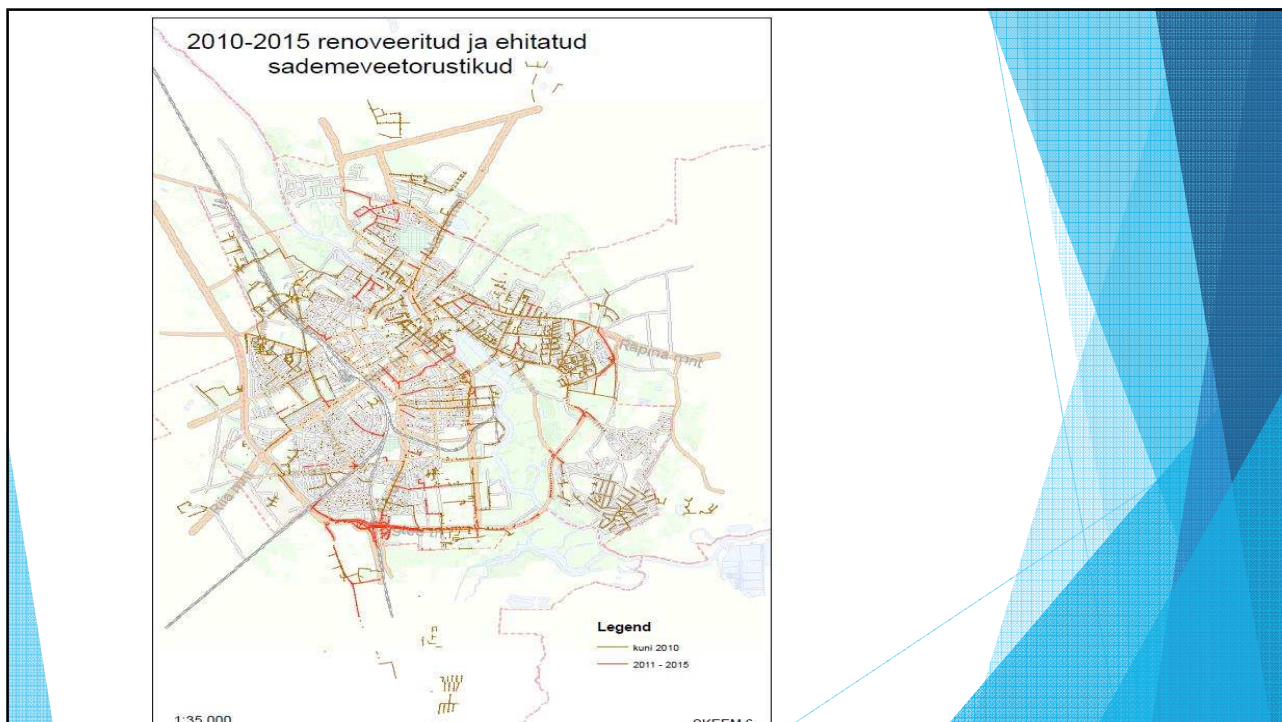

Ja sellest ajast peale ...

Ehitame süsteemselt välja lahkvoolset SK-d, panustades igaaastaselt stabiilselt:

- Rajades uusi torusikke lahkvoolseid sademeeveetorusikke
- Rajades uusi reoveetorusikke, jättes suurema moodsa olemasolevad torud sademeeve tarbeks
- Ühitame seda teiste torustike ehitusega ja rekonstrueerimisega, et investeeringuid optimeerida
- Ühitame seda linna teekatete rekonstrueerimisega ja otsime koostööd tänava asfalteerimisega

2015 sademeeve skeemi korrigeerimine OÜ Kiirvool poolt

Eraldi kontseptsioon SK-le selleks, et

Emajõe kõrge seisu korral saaks sademevett ära juhtida:

- Supilinn
- Roosi tn - Narva mnt piirkond
- Soola tn - Väike -Turu tn piirkond

Valingvihma korral ei uputaks

- Ringtee tn raudtee viadukti all
- Riia tn raudtee viadukti all

Tartu vangla. Aprill 2010

Miks me seda teeme ?

- Et puhasti töotaks efektiivselt kogu aeg
- Säästame loodust
- Säästame kulutusi
- Võimaldada linnaruumil areneda
- Võimaldada kinnistu omanikul vett ära juhtida (kaalumise koht)

Kaasnevad meetmed

- KOV õpetamine (kõige suurem tarbija: teed, platsid)
- Tarbija õpetamine ja kasvatamine
- Projekteerija õpetamine
- Hoonete projekteerijate õpetamine
- Mõnikord naaberomavalitsuse õpetamine
- Riigi otsustajate õpetamine

Ootused

Riiklikul tasemel vaja regulatsiooni sademevee ärajuhtimise eest tasu võtmiseks, sest

- maksustatud on ühisvoolse torusiku kaudu puhastile juhtitud vesi
- vanemad lahkvoolsed torusikud on vaja renoveerida
- tegelikud opereerimiskulud on vaja katta
- suurema uputuse korral on kõik tagantjärele targad (Praha)

NB! Teehooldusesse ja naastrehvide kasutusse on vaja tuua oluline muutus

Mõtteterad tulevikust

- Kas immutamine on pika-ajaliselt hea lahendus ?
- Kas peaks olema 100% lahkvoolne lahendus ?
- Mis siiski meile taevast alla tuleb ?

Täna !

toomas.kapp@tartuvesi.ee